

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 27P/12/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6418201731
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Štefan Juhás
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2018:6418201731.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudcom JUDr. Štefanom Juhásom vo veci starostlivosti súdu o mal. K. Š., L.. XX. XX. XXXX, t. č. v Reedukačnom centre Č., A.. T. XX, Č., zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, dieťa rodičov I. Š.X., L.. XX. XX. XXXX, P. G. Ž. L. Y., t. č. bytom C.. Q. XX/XX, Ž. L. Y. a G. Š., L.. XX. XX. XXXX, P. G. B., t. č. bytom K. Y. X/XX, Ž. L. Y., za účasti Okresnej prokuratúry Žiar nad Hronom o návrhu na nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Nad mal. K. Š., L.. XX. XX. XXXX nariaďuje ústavnú starostlivosť, ktorú bude zabezpečovať Reedukačné centrum Č., A.. D. T. XX, Č..

II. Matka mal. dieťaťa I. Š., L.. XX. XX. XXXX je povinná prispievať na výživu mal. K. Š. výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa určené osobitným zákonom mesačne, vždy do 25. dňa v mesiaci vopred na účet Reedukačného centra Č., A.. D. T. XX, Č., počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia.

III. Otec mal. dieťaťa G. Š., L.. XX. XX. XXXX je povinný prispievať na výživu mal. K. Š. výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa určené osobitným zákonom mesačne, vždy do 25. dňa v mesiaci vopred na účet Reedukačného centra Č., A.. D. T. XX, Č., počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia.

IV. Neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 27P/12/2018-7 z 21. 03. 2018 zrušuje.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom (ďalej len „ÚPSVaR“) sa návrhom domáhal, aby okresný súd nariadil nad mal. K. Š., L.. XX. XX. XXXX ústavnú starostlivosť, ktorú bude zabezpečovať Reedukačné centrum Čerenčany, Ul. Samuela Kollára 72, Čerenčany. Zároveň navrhol okresnému súdu vydať neodkladné opatrenie, ktorým nariadi matke mal., aby mal. K. odovzdala do starostlivosti Reedukačného centra Č.. Vo svojom návrhu na nariadenie ústavnej starostlivosti nad mal. dieťaťom ÚPSVaR uvádza nasledovné skutočnosti: rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom (ďalej len „okresný súd“) č. k. 8P/512/2006-24 z 06. 02. 2007 bola mal. zverená do osobnej starostlivosti matky. Následne rozsudkom okresného súdu č. k. 20P/61/2016-15 z 29. 11. 2016 bola mal. zverená do osobnej starostlivosti otca. Po krátkom čase však mal. odišla späť do domácnosti k matke. Rozsudkom okresného súdu č. k. 20P/61/2016-40 z 21. 03. 2017 bola mal. opätovne zverená do osobnej starostlivosti matky. Obaja rodičia sa zhodli v tom, že s mal. sú výchovné problémy. Mal. K. sa dňa 25. 08. 2017 dopustila agresívneho verbálneho i fyzického útoku na mal. C. M., L.. XX. XX. XXXX. Vulgárne jej nadávala a spolu s kamarátkou E.O. G. jej spôsobili

ľahký otras mozgu a odcudzili jej mobilný telefón. Uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves č. k. 4Tp/125/2017-21 z 06. 09. 2017 bola mal. K. vzatá do väzby. Dňa 28. 09. 2017 bola mal. K. prepustená z väzby a následne bola umiestnená so súhlasom matky do Reedukačného centra Čerenčany. Uznesením okresného súdu č. k. 5P/50/2017-10 z 03. 10. 2017 bolo nariadené výchovné opatrenie a mal. K. bola od 28. 03. 2018, najdlhšie na šesť mesiacov umiestnená do Reedukačného centra Čerenčany. Dňa 19. 02. 2018 bola na mal. K. podaná obžaloba pre prečin výtržníctva. Podľa vyjadrenia zariadenia, mal. K. vyžaduje dôsledné výchovné vedenie s pravidelnou plodnou komunikáciou so zodpovednými dospelými, vstúpaním základných hodnôt a pravidiel spoločenského spolunažívania. Odporúčajú pokračovať v prevýchovnom procese, a to v podmienkach režimového zariadenia. Výchovné opatrenie nespĺnilo svoj účel a je v záujme mal. K. pokračovať v prevýchovnom procese, keďže mal. naďalej potrebuje kontrolu a dlhodobjšie odborné vedenie s intenzívnym výchovným pôsobením, s pevnými pravidlami a nastavením hraníc a stanovením pevného režimu. Vzhľadom k tomu, že výchovné opatrenie bolo nariadené na šesť mesiacov a reedukačné centrum odporúča pokračovať v reedukácii maloletej, ÚPSVaR navrhuje nad ňou ústavnú starostlivosť. Túto môže realizovať v zariadení, v ktorom je maloletá umiestnená. Spolu s návrhom ÚPSVaR predložil aj komplexné hodnotenie z 16. 03. 2018.

2. Okresný súd dňa 21. 03. 2018 nariadil neodkladné opatrenie uznesením č. k. 27P/12/2018-7.

3. Uznesením č. k. 27P/12/2018-12 z 23. 03. 2018, okresný súd vyzval matku a otca mal. K., aby sa k návrhu písomne vyjadrili, uviedli rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu a označili dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Účastníci konania sa k návrhu nevyjadrili.

4. Okresný súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 14. 06. 2018 na ktorom vykonal dokazovanie preštudovaním návrhu ÚPSVaR, vylúchom matky maloletej, kolízneho opatrovníka, správou Reedukačného centra Č., ako aj ostatnými dôkazmi založenými v spisovom materiáli a zistil nasledovný skutkový stav veci:

5. Mal. K. pochádza z mimomanželského vzťahu rodičov I. S. G. Š.. Výchova mal. K. bola už dlhšiu dobu rodičmi nezávládateľná. Jej správanie je agresívne, podrobila sa viacerých psychologických poradenstiev, no bezo zmeny. Okresný súd maloletej nariadil výchovné opatrenie, no toto nespĺnilo svoj účel. Matka mal. K. ako aj kolízny opatrovník a zástupca Okresnej prokuratúry Žiar nad Hronom vyjadrili na pojednávaní súhlas s nariadením ústavnej starostlivosti nad maloletou a jej zotrvaním v Reedukačnom centre Č.. Matka maloletej si uvedomuje, že jej výchovu nezávláda a je v záujme mal. Daniely, aby pokračovala v začatom prevýchovnom procese.

6. Podľa § 54 ods. 1, 2, 3, 4, 5 zákona č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti. Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

- a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,
- b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,
- c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 neviedlo k náprave alebo
- d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa. Ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaduje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

7. Vykonaným dokazovaním okresný súd dospel k záveru, že návrh ÚPSVaR je dôvodný. Vykonanými dôkazmi, ako aj vylúchom matky mal. dieťaťa a kolízneho opatrovníka okresný súd zistil, že v danom

prípade je výchova mal. dieťaťa vážne ohrozená a narušená, a preto je potrebné maloletého umiestniť do ústavného zariadenia. V konaní bolo nepochybne preukázané, že matka ani otec mal. dieťaťa v súčasnej dobe nie sú spôsobilí zabezpečiť maloletému dieťaťu stabilné rodinné prostredie ako aj zázemie, v ktorom by sa rozvíjalo nielen po fyzickej, ale aj po psychickej stránke. Okresný súd má za to, že pravidelná práca odborníkov z reedukačného centra s maloletou jej napomôže vstúpiť základné hodnoty a pravidlá spoločenského správania sa. Stotožňuje sa s názorom Reedukačného centra Č., že je v súčasnosti v záujme maloletej naďalej pokračovať v začatom prevýchovnom procese, s odborným vedením, intenzívnym výchovným pôsobením a nastavenými pravidlami, hranicami a pevným režimom. Okresný súd predtým ako nariadil túto formu starostlivosti starostlivo skúmal, či neprichádzajú do úvahy iné osoby vhodné na výkon osobnej starostlivosti, pričom skúmaním zistil, že žiadna blízka osoba, ktorá by bola spôsobilá zabezpečovať riadnu starostlivosť o mal. K. neprichádza do úvahy. Okresný súd tiež poukazuje na to, že pôvodne nariadené výchovné opatrenie nespĺnilo svoj účel. Z vyššie uvedených dôvodov má okresný súd za to, že výchova dieťaťa v prostredí matky je vážne ohrozená a narušená, pričom dieťa nie je možné zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti či pestúnskej starostlivosti inej osobe a uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave daného stavu. Je preto potrebné pristúpiť k tomuto výnimočnému opatreniu, a mal. K. zveriť do ústavnej starostlivosti, ktorá sa bude realizovať so súhlasom daného zariadenia v Reedukačnom centre Č..

8. Podľa § 81 odsek 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

9. Podľa § 62 odsek 1, 2, 3 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

10. Umiestnením mal. dieťaťa do Reedukačného centra nezaniká rodičom ich vyživovacia povinnosť voči nemu. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Okresný súd v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia zaviazal oboch rodičov mal. dieťaťa na výživné v minimálnom rozsahu.

11. Keďže v súdnom konaní bolo nariadené neodkladné opatrenie, okresný súd v súlade s § 363 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) v spojení s § 337 os. 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) dané neodkladné opatrenie týmto rozhodnutím zrušil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré je potrebné podať v lehote 15 dní od jeho doručenia Okresnému súdu Žiar nad Hronom. Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému. Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje aj pri výkone rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní. Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje aj vtedy, ak z osobitného predpisu alebo z medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, vyplýva vykonateľnosť dohody alebo verejnej listiny, ktorou bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.